

Απολογισμός ΟΧΕ Πειραιά

Με ιδιαίτερη χαρά σας καλωσορίζω σήμερα, σε μία από τις πιο σημαντικές στιγμές της Δημοτικής Αρχής και κατ' επέκταση θέλω να πιστεύω για την πόλη του Πειραιά.

Και είναι σημαντικό γιατί ολοκληρώνονται πέντε έτη από την έναρξη υλοποίησης της Στρατηγικής για την Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση του Δήμου Πειραιά.

Πέντε έτη από το **Μάρτιο του 2018**, όταν επίσημα εγκρίθηκε η Στρατηγική ΟΧΕ Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Πειραιά, και ξεκίνησε η υλοποίηση αυτής.

Πρόκειται για το **μεγαλύτερο αναπτυξιακό και επενδυτικό σχέδιο** που έχει υλοποιηθεί στην ιστορία του Δήμου Πειραιά, καθώς αν στον προϋπολογισμό των 80 εκατομμυρίων ευρώ χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ της Προγραμματικής Περιόδου 2014 – 2020, μέσω του ΠΕΠ Αττικής για την ΟΧΕ προσθέσουμε τους πόρους των άλλων χρηματοδοτικών πηγών φτάνουμε σε ένα σύνολο που πλησιάζει τα 200 εκ ευρώ για μια οκταετία.

Η ΟΧΕ είναι:

Μια στρατηγική ολοκληρωμένη και συνεκτική, βασισμένη στην ενδελεχή κατανόηση των αναγκών, των προκλήσεων και των δυναμικών της πόλης, με ένα πλέγμα δράσεων που προωθούν την ολιστική, βιώσιμη ανάπτυξη του Πειραιά, της οικονομίας και της κοινωνίας.

Η υλοποίηση άλλωστε ενός ολοκληρωμένου αναπτυξιακού στρατηγικού σχεδίου ήταν κεντρική επιδίωξη από το 2014 ως νέα, τότε, Δημοτική Αρχή του Πειραιά.

Όραμά μας ήταν να αποτελέσει ο Πειραιάς μια **σύγχρονη, δυναμική και βιώσιμη πόλη**, αξιοποιώντας τα ανταγωνιστικά του πλεονεκτήματα και δημιουργώντας προϋποθέσεις ανάπτυξης και ευημερίας.

Με επίκεντρο αυτό το όραμα, ξεκινήσαμε το 2015 να σχεδιάζουμε μια ολοκληρωμένη αναπτυξιακή στρατηγική, με στόχο να αξιοποιήσουμε το εργαλείο των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων, **που για πρώτη φορά** εφαρμόστηκε στην Ελλάδα κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο.

Μιας στρατηγικής με έμφαση στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας και της επιχειρηματικότητας, στη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και της καθημερινότητας, στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, αλλά και στην ανάδειξη του Πειραιά ως προορισμού.

Μιας στρατηγικής που – βέβαια – δεν θα μπορούσε να είναι αποτέλεσμα σχεδίων εντός των τεσσάρων τοίχων των γραφείων μας!

Αλλά προϊόν διαλόγου και διαμόρφωσης συγκλίσεων με την κοινωνία του Πειραιά, με τους τοπικούς φορείς και κάθε άλλο ενδιαφερόμενο.

Το όραμα που διέπει τη στρατηγική, οι άξονες και οι προτεραιότητές της, αποτέλεσαν αντικείμενο **εκτεταμένης διαβούλευσης** με τους τοπικούς φορείς και την τοπική κοινωνία του Πειραιά, με μια δυναμική διαδικασία

που ξεκίνησε το 2015 και διήρκησε έως το 2017, τόσο δια ζώσης όσο και ηλεκτρονικά.

Καταρτίσαμε, έτσι, μια ολοκληρωμένη στρατηγική και είμαστε έτοιμοι για την υποβολή όταν εκδόθηκε η σχετική πρόσκληση από τη Διαχειριστική Αρχή του ΠΕΠ Αττικής. Περισσότερες λεπτομέρειες θα ακούσετε και στη συνέχεια, από τα αρμόδια στελέχη.

Η πρόταση του Δήμου Πειραιά αξιολογήθηκε θετικά, λαμβάνοντας μάλιστα την **υψηλότερη βαθμολογία** ανάμεσα στις υπόλοιπες προτάσεις σε μια ιδιαίτερα ανταγωνιστική διαδικασία. Εγκρίθηκε η χρηματοδότησή με ποσό άνω των 80 εκατομμυρίων ευρώ, με απόφαση που εκδόθηκε το Μάρτιο του 2018.

Έχω μιλήσει πολλές φορές στο παρελθόν για τη σημασία που είχε για τον Πειραιά η έγκριση της Στρατηγικής ΟΧΕ/ΒΑΑ τότε, του μεγαλύτερου και ευρύτερου αναπτυξιακού σχεδίου στην ιστορία της πόλης μας.

Όπως έχω μιλήσει και για τη συστηματική δουλειά που προηγήθηκε για το σχεδιασμό της στρατηγικής και του σχεδίου δράσεων. Μια δουλειά που έγινε **μαζί με το προσωπικό του Δήμου** – το οποίο και ευχαριστώ για μία ακόμα φορά για τη συμβολή του – και τους συνεργάτες μας και πάντα σε διαρκή επικοινωνία και διαβούλευση με τους φορείς της πόλης και την τοπική κοινωνία.

Παράλληλα, με την έγκριση της Στρατηγικής ΟΧΕ/ΒΑΑ, προς διευκόλυνση της διαχείρισής της, συστήθηκε εντός του Δήμου Πειραιά μια αυτόνομη υπηρεσία, η **Διεύθυνση Διαχείρισης Δράσεων ΟΧΕ/ΒΑΑ**,

που ορίστηκε Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης (ΕΦΔ) του ΠΕΠ Αττικής 2014 – 2020, με πλήρη εκχώρηση διαχειριστικών αρμοδιοτήτων για την υλοποίηση της εγκεκριμένης Στρατηγικής ΟΧΕ/ΒΑΑ Πειραιά.

Κάτι που συνέβη για πρώτη φορά στη χώρα μας και αποτελεί ένα στοιχείο καινοτομίας από πλευράς και της Περιφέρειας Αττικής και της ΕΥΔΕΠ στη διαχείριση των χωρικών στρατηγικών.

Περισσότερα, όμως, για τον Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης, τη λειτουργία και την πρόοδό του θα έχετε την ευκαιρία να ακούσετε στη συνέχεια από την Προϊσταμένη της Διεύθυνσης και τα υπόλοιπα στελέχη.

Περνώντας τώρα στη στόχευση και τις προτεραιότητες της Στρατηγικής ΟΧΕ/ΒΑΑ του Δήμου Πειραιά, αυτή έλαβε υπόψη τη φυσιογνωμία ενός από τα μεγαλύτερα αστικά κέντρα, όπως και **του μεγαλύτερου λιμανιού**, της χώρας. Όπως και τις ειδικές ανάγκες της πόλης και των περιοχών της, τις αναπτυξιακές προκλήσεις και τις δυναμικές. Επιδιώκοντας τη βελτίωση των οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών συνθηκών.

Συγκεκριμένα, η Στρατηγική ΟΧΕ/ΒΑΑ του Δήμου Πειραιά προσέβλεπε:

- στην ανασύνταξη της τοπικής οικονομίας και της επιχειρηματικότητας του Πειραιά με καταλύτη την ειδική αναπτυξιακή

δυναμική της Γαλάζιας Οικονομίας και με αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες.

- στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων που δίνει το πολιτιστικό απόθεμα του Πειραιά για τον εμπλουτισμό και τη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος του, ώστε να εδραιωθεί η πόλη ως αναγνωρίσιμος διεθνώς τουριστικός και πολιτιστικός προορισμός.
- στη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και των υποδομών, καθώς και στη συνολική βελτίωση της καθημερινότητας στην πόλη για όλους.
- στην ανάπτυξη κοινωνικών δράσεων στήριξης και ενδυνάμωσης της τοπικής κοινωνίας, με άξονες την ισότιμη συμπερίληψη των πολιτών, την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, την ένταξη και την προώθηση στην απασχόληση.

Μια στρατηγική ολοκληρωμένη και πολυεπίπεδη, για την υλοποίηση της οποίας εκχωρήθηκε ποσό άνω των 80 εκατομμυρίων ευρώ, από τα οποία ποσό 9,1 εκατ. ευρώ αποτελούσαν πράξεις επιχειρηματικότητας άμεσων κρατικών ενισχύσεων.

Σήμερα, πέντε χρόνια μετά την έγκριση της ΟΧΕ:

- έχει εξειδικευτεί μέσω δράσεων το **σύνολο του προϋπολογισμού,**
- έχουν εκδοθεί προσκλήσεις ύψους **67 περίπου εκατομμυρίων ευρώ,**

- το ύψος ενταγμένων έργων και πράξεων υπερβαίνει τα **55 εκατομμύρια ευρώ**,
- **7 και πλέον εκατομμύρια** ευρώ έχουν χορηγηθεί ως ενισχύσεις σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις του Πειραιά που επλήγησαν από την πανδημία του COVID-19.

Προκύπτει, κατά συνέπεια, ικανοποιητικό επίπεδο υλοποίησης, παρόλο που καθυστέρησε η έγκριση και έναρξη υλοποίησης της ΟΧΕ, αλλά και που το 2020 ξέσπασε η πανδημία και είχε εκτεταμένες συνέπειες.

Καταδεικνύοντας στην πράξη πως ο άρτιος σχεδιασμός σε στρατηγικό και επιχειρησιακό επίπεδο χρειάζεται να συνοδεύεται και από άρτια εφαρμογή και υλοποίηση.

Ένα πεδίο στο οποίο προσπαθήσαμε να δώσουμε από την πρώτη στιγμή μετά την έγκριση **ιδιαίτερη βαρύτητα**, η Δημοτική Αρχή και όλο το προσωπικό του Δήμου και των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, σε διαρκή συνεργασία με την Περιφέρεια Αττικής και την ΕΥΔΕΠ, τα εμπλεκόμενα Υπουργεία και όλους τους υπόλοιπους φορείς.

Περνώντας τώρα στις δράσεις που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της ΟΧΕ του Δήμου Πειραιά, στη βάση των πυλώνων που προανέφερα, μου είναι δύσκολο να τις αναφέρω έστω ονομαστικά.

Θα ακούσετε άλλωστε στη συνέχεια αναλυτικά στοιχεία για αυτές, από τα αρμόδια στελέχη και τους συνεργάτες του Δήμου.

Θα ακούσετε λεπτομέρειες για τα Κέντρα Στήριξης Επιχειρηματικότητας, Νεοφυών Επιχειρήσεων και Καινοτομίας στη Γαλάζια Οικονομία, για

τις δράσεις ενίσχυσης της εικόνας του Πειραιά ως προορισμού και τη δημιουργία μηχανισμού για τη διαχείριση των τουριστικών και πολιτιστικών ροών.

Για τις παρεμβάσεις εξέλιξης του Πειραιά σε «έξυπνη πόλη», μέσα από την εγκατάσταση ευφών αισθητήρων και συστημάτων, ως την ανάπτυξη ευφυούς ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Δήμου Πειραιά για την έξυπνη και φιλική διακυβέρνηση, τη διαβούλευση και τη λογοδοσία, και τη δημιουργία του Πιλοτικού Μηχανισμού Ενημέρωσης και Πρόληψης για την κλιματική αλλαγή.

Για τη διοργάνωση των Ημερών Θάλασσας και την ψηφιακή ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος της πόλης, **έως** τις παρεμβάσεις αστικής ανάπτυξης και αναζωογόνησης σε διαφορετικά σημεία της πόλης, και τη διαμόρφωση πύλης εισόδου στον Πειραιά για επισκέπτες κρουαζιέρας.

Για τις παρεμβάσεις αστικής και λειτουργικής αναβάθμισης συνοικιών και την ενίσχυση των κοινωνικών υπηρεσιών, **ως τις** δράσεις προώθησης της κοινωνικής ένταξης των ευάλωτων συμπολιτών μας και την προαγωγή της δημόσιας υγείας.

Είναι μόνο ορισμένες από το εκτεταμένο πλέγμα δράσεων του σχεδίου και της στρατηγικής μας, με σκοπό να αλλάξει η φυσιογνωμία της πόλης, να ενισχυθεί η επιχειρηματικότητα και η καινοτομία, να βελτιωθεί το αστικό περιβάλλον, να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας, και να επιλυθούν καίρια κοινωνικά ζητήματα και ανάγκες της Πειραιϊκής κοινωνίας.

Όμως όπως ανέφερα στην αρχή της τοποθέτησής μου, η Στρατηγική ΟΧΕ εντάσσεται σε μια **ευρύτερη στρατηγική** για την ολιστική ανάπτυξη και ανάδειξη του Πειραιά, που εφαρμόζουμε από το 2014 έως σήμερα, με τις απαιτούμενες προσαρμογές και επικαιροποιήσεις.

Μια ολοκληρωμένη αναπτυξιακή στρατηγική, που υπερβαίνει την ΟΧΕ και εμπεριέχει δράσεις σε όλα τα πεδία που αφορούν την τοπική ανάπτυξη, την καθημερινότητα και την κοινωνική συνοχή.

Με δράσεις που χρηματοδοτούνται από όλες τις διαθέσιμες πηγές, εκτός της ΟΧΕ: το ΠΕΠ Αττικής και τα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ, το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, τα προγράμματα «Φιλόδημος» και «Αντώνης Τρίτσης» του Υπουργείου Εσωτερικών, του Πράσινου Ταμείου κ.α.

Επιδιώκοντας παράλληλα την προσέλκυση και ιδιωτικών κεφαλαίων για επενδύσεις που αναζωογονούν την πόλη και αξιοποιούν τη δυναμική της. Με την ιδιωτική οικονομία να αναγνωρίζει στην πράξη την πρόοδο που έχει συντελεστεί στον Πειραιά τα τελευταία χρόνια και την ύπαρξη μιας ολοκληρωμένης και συνεκτικής αναπτυξιακής στρατηγικής που υπηρετεί ο Δήμος.

Η μεγάλη ανάπλαση της περιοχής του Αγίου Διονυσίου (Δικαστήρια) και η αναγέννηση και αξιοποίηση του Πύργου του Πειραιά, μετά από 45 χρόνια με ένα ιδιαίτερα δυνατό σχήμα να έχει αναλάβει την ανακατασκευή και την λειτουργία του.

Η ανάπλαση στο Μικρολίμανο και η ανάπλαση του παραλιακού μετώπου της Ακτής Θεμιστοκλέους, την οποία εντάξαμε στο Ταμείο Ανάκαμψης και είμαστε στη διαδικασία της διαβούλευσης.

Ο εκσυγχρονισμός του δημοτικού φωτισμού από το 2019, με νέα «έξυπνα» φωτιστικά σώματα σύγχρονης τεχνολογίας και υψηλής ενεργειακής απόδοσης και οι παρεμβάσεις βελτίωσης και διεύρυνσης των ελεύθερων και πράσινων χώρων και προώθησης της κυκλικής οικονομίας.

Η στήριξη και αναβάθμιση του πολιτιστικού και αθλητικού προϊόντος του Πειραιά και η συστηματική ανάδειξη του ως προορισμού με πολλαπλές δυνατότητες και οφέλη.

Και **δεκάδες ακόμα έργα**, παρεμβάσεις και δράσεις, που συμβάλλουν στην πραγμάτωση του οράματός μας για έναν Πειραιά πιο δυναμικό, πιο «πράσινο», πιο «έξυπνο» και πιο βιώσιμο.

Το τελευταίο διάστημα, λαμβάνοντας υπόψη τα νέα δεδομένα που έχουν προκύψει σε πολλαπλούς τομείς, τις νέες ανάγκες και προκλήσεις και τις ιδιαιτερότητες του ευρύτερου περιβάλλοντος, επικαιροποιήσαμε εκ νέου την ευρύτερη αναπτυξιακή στρατηγική μας, με ορίζοντα το 2030.

Διαμορφώνουμε έναν ολοκληρωμένο στρατηγικό αναπτυξιακό σχεδιασμό με ένα ακόμα μεγαλύτερο εύρος πολιτικών, παρεμβάσεων και δράσεων, με συνολικό εκτιμώμενο προϋπολογισμό που φτάνει να ξεπερνάει τα **350 εκατομμύρια ευρώ!**

Ένα **σημαντικό μέρος** του πλέγματος αυτού δράσεων θα προωθηθεί μέσα από την νέα Στρατηγική ΟΧΕ/ΒΑΑ της προγραμματικής περιόδου 2021 - 2027, την πρόταση για την οποία προετοιμάζουμε εντατικά εδώ και μήνες, ενώ έχουμε ξεκινήσει και τη σχετική διαβούλευση.

Άλλωστε, η **ικανοποιητική πορεία** της διαχείρισης της Στρατηγικής ΟΧΕ/ΒΑΑ στον Πειραιά οδήγησε – μεταξύ άλλων – στην απόφαση ώστε αυτή να συνεχιστεί και στη νέα Προγραμματική Περίοδο, με πόρους του ΠΕΠ Αττικής.

Ως Δήμος Πειραιά είμαστε έτοιμοι για τη μετάβαση αυτή στη νέα φάση της Στρατηγικής ΟΧΕ/ΒΑΑ, έχοντας μάθει από την εμπειρία της πενταετούς περιόδου και αναπροσαρμόζοντας κατάλληλα τον στρατηγικό σχεδιασμό μας.

Κλείνοντας, θέλω για ακόμα μια φορά να ευχαριστήσω όλους όσους από το ένα ή το άλλο μετερίζι εργάστηκαν για την υλοποίηση της Στρατηγικής ΟΧΕ/ΒΑΑ τα προηγούμενα χρόνια και των δράσεων στο πλαίσιο της.

Τους **Αντιδημάρχους του Πειραιά, τον Γενικό Γραμματέα, τους αιρετούς και τους συνεργάτες** που εργάστηκαν σκληρά όλο αυτό το διάστημα για το σχεδιασμό και την υλοποίηση της Στρατηγικής.

Το **ανθρώπινο δυναμικό** του Δήμου Πειραιά, τα στελέχη των υπηρεσιών και των νομικών προσώπων του, για τη συστηματική εργασία και

στήριξη στο σχεδιασμό και τις επιδιώξεις μας, σε όλα τα στάδια της πορείας αυτής. Ειδική αναφορά επιθυμώ να κάνω στα στελέχη της **Διεύθυνσης Διαχείρισης Δράσεων ΟΧΕ/ΒΑΑ**, που μέσα στα πρώτα της κιόλας βήματα κλήθηκε να επιτελέσει κομβικό ρόλο στη διαχείριση του μεγάλου αυτού αναπτυξιακού σχεδίου.

Την **Περιφέρεια Αττικής**, τη Διαχειριστική Αρχή ΕΥΔΕΠ και τις υπόλοιπες υπηρεσίες για την αгаστή συνεργασία και υποστήριξη στην κοινή μας προσπάθειά να αλλάξει ο Πειραιάς προς το καλύτερο.

Τα εμπλεκόμενα Υπουργεία, τους φορείς και τους οργανισμούς.

Τους **φορείς του Πειραιά**, και βέβαια τους **πολίτες**, που μέσα από διαρκή αλληλεπίδραση συνδιαμορφώνουν μαζί μας τις στρατηγικές κατευθύνσεις και προτεραιότητες.

Φίλες και φίλοι,

Περνώντας πλέον σε μια νέα φάση για τον Δήμο Πειραιά, με νέες ανάγκες και προκλήσεις, νέες προοπτικές και ευκαιρίες, αλλά και νέα εργαλεία στη διάθεσή μας, είναι ξεκάθαρο πως θα συνεχίσουμε ακόμα πιο δυναμικά, πιο μεθοδικά, με περισσότερη επιμονή, στην κατεύθυνση που ξεκινήσαμε από το 2014 και όλα τα προηγούμενα έτη.

Για έναν Πειραιά **αντάξιο της ιστορίας** και των δυνατοτήτων του.

Για έναν Πειραιά εξωστρεφή και ανταγωνιστικό, βιώσιμο και γεμάτο προοπτική για όλους. Έναν Πειραιά αντάξιο των ονείρων μας για την πόλη στην οποία θέλουμε να ζούμε οι ίδιοι και τα παιδιά μας.

Έτσι ξεκινήσαμε, έτσι πορευθήκαμε, έτσι συνεχίζουμε προς το αύριο.

Σας ευχαριστώ!